

דף תרגול: משפט מבוים – הצרכן שרוצה בזול נגד כדור הארץ

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שני הצדדים בדיון על צריכה וסביבה
- לתרגל ניסוח טיעונים ומענה לטיעון נגדי
- לחשוב על פתרון של פשרה בין צרכים שונים

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – כדור הארץ
2. ב – שלכל אחד מגיע לקנות במחיר שמתאים לכיס
3. ב – השופט/ת

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – אין צד רע – יש שני ערכים חשובים שמתנגשים
2. נכון – המושבעים יכולים לבחור באפשרות של פשרה
3. לא נכון – כל עד מדבר כדקה אחת

חלק ג' – השלמת משפטים

1. שכר
2. שנים
3. חיים

חלק ד' – התאמת עדים לטיעון

1 – ד (מספר/ת על עבודה מהירה ושכר נמוך)
2 – ג (מספר/ת על אלפי חבילות ביום אחד)
3 – א (מסביר/ה למה מחיר נמוך חשוב למשפחה)
4 – ב (מספר/ת על התחרות עם אתרי ענק)

חלק ה' – סדר מהלך המשפט

1. הכנה בקבוצות עם כרטיסי טיעונים וראיות
2. נאומי פתיחה של שני הצדדים
3. עדויות וחקירת עדים
4. נאומי סיכום של כל צד

חלק ו' – כתיבה ופתרון

1. תלמיד יכתוב טיעון סביר מכל צד, למשל מחיר נוגע למשפחה מול פגיעה בסביבה
2. שאלה הקשורה לתחרות מול אתרים גדולים או למחירים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התביעה מדגישה פגיעה בסביבה, ההגנה מדגישה צרכים כלכליים אמיתיים
- כל תשובה אישית המראה הקשבה לצד השני מתקבלת
- תשובה שמשלבת שיקול כלכלי ושיקול סביבתי, כמו קנייה מתוכננת

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את התפקידים מראש ולתת זמן הכנה אמיתי בקבוצות קטנות
- חשוב להדגיש בסיום שאין צד 'נכון' - המטרה היא הקשבה ונימוק
- אפשר להשתמש בכרטיסי הראיות הדמיוניים כבסיס לדיון בכיתה גם בלי לשחק את כל המשפט

דף תרגול: משפט מבוים – הצרכן שרוצה בזול נגד כדור הארץ

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל את מבנה המשפט המבוים על צריכה בזול מול שמירה על כדור הארץ, את הטיעונים של כל צד ואת תפקידי המשתתפים.

בנק מילים: שנים | שכר | חיים

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי מייצג את התביעה במשפט המבוים?

א) הצרכן/ית שרוצה בזול ב) כדור הארץ ג) השופט/ת

2. מה טוענת ההגנה בעיקר?

א) שצריך להפסיק לקנות לגמרי ב) שלכל אחד מגיע לקנות במחיר שמתאים לכיס

ג) שאין בעיה סביבתית בכלל

3. מי מנהל/ת את הדיון ושומר/ת על כבוד בין הצדדים?

א) העד השליח ב) השופט/ת ג) בעל החנות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במשפט המבוים יש צד 'רע' וצד 'טוב'.	☐	☐
2	אפשר להצביע גם על 'פשרה' בסוף המשפט.	☐	☐
3	כל עד מדבר כשתי דקות בזמן שלב העדויות.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. העד/ה שעובד/ת במפעל בגדים מספר/ת על עבודה מהירה ו_____ נמוך.

2. ראיה ב׳ משווה חולצה שנלבשה 4 פעמים מול חולצה שנלבשה 3 _____ .

3. בשוק ההחלפות השכונתי קיבלו 60 פריטים _____ שניים.

4 חלק ד׳ – התאמת עדים לטיעון

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עובד/ת במפעל בגדים	___	**א.** מסביר/ה למה מחיר נמוך חשוב למשפחה
2. שליח/ה	___	**ב.** מספר/ת על התחרות עם אתרי ענק
3. הורה בתקציב צפוף	___	**ג.** מספר/ת על אלפי חבילות ביום אחד
4. בעל/ת חנות קטנה	___	**ד.** מספר/ת על עבודה מהירה ושכר נמוך

5 חלק ה׳ – סדר מהלך המשפט

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	נאומי פתיחה של שני הצדדים
☐	הכנה בקבוצות עם כרטיסי טיעונים וראיות
☐	נאומי סיכום של כל צד
☐	עדויות וחקירת עדים

6 חלק ו' – כתיבה ופתרון

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו טיעון חזק אחד מצד ההגנה (הצרכן) וטיעון חזק אחד מצד התביעה (כדור הארץ).

2. אילו שאלה הייתם שואלים את העד שהוא בעל חנות קטנה בשכונה?

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין טענות התביעה לטענות ההגנה?

איזה טיעון של הצד השני גרם לכם לחשוב מחדש?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀